

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym - Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Judejko

Sędziowie: SSO Sławomir Olejnik (spr.)

SSR del. do SO Zygmunt Przytułski

Protokolant: st. prot. sąd. Karolina Tomiak

w obecności pełnomocnika Urzędu Skarbowego Poznań – Nowe Miasto Haliny Woźniak-Hendrysiak

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2015 roku na rozprawie

sprawy **D. Z.**

obwinionego o popełnienie wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s.

na skutek apelacji obwinionego od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 1 października 2014 r., sygn. akt VI W 1553/13

1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 51 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 44 § 3 k.k.s. umarza postępowanie
2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

SSR del. do SO Zygmunt Przytułski SSO Anna Judejko SSO Sławomir Olejnik

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 października 2014 r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał oskarżonego D. Z. za winnego tego, że w okresie od 3 maja 2011 r. do 24 lutego 2012 r. w P. jako podatnik, uporczywie nie wpłacił w terminie podatku w ten sposób, że nie wpłacił na rachunek Urzędu Skarbowego P. – (...) obliczonego i wykazanego w zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2010 – PIT – 36 L podatku dochodowego od osób fizycznych za 2010 rok w wysokości 197.974 zł, tj. wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s. i za to na podstawie art. 57 § 1 k.k.s. w zw. z art. 47 § 1 k.k.s. i art. 48 § 1 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 3.000 zł.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 627 k.p.k. oraz art. 1 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych.

Powyższy wyrok zaskarżył oskarżony D. Z. wskazując, że Sąd Rejonowy niesłusznie uznał go za winnego zarzucanego mu wykroczenia, w sytuacji gdy jego zachowanie nie nosiło cech uporczywości, albowiem nie miał obiektywnych środków na zapłacenie podatku, a przy tym nie zapłacił podatku tylko raz.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o uniewinnienie go od stawianego mu zarzutu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego doprowadziła do uchylecia zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania.

Stosownie do treści art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. (które to przepisy mają zastosowanie w postępowaniu w sprawach o wykroczenia skarbowe) niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy na posiedzeniu uchyla zaskarżone orzeczenie i umarza postępowanie wtedy, gdy nastąpiło przedawnienie karalności.

Z art. 51 § 1 k.k.s. wynika natomiast, że karalność wykroczenia skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok, chyba, że w tym okresie wszczęto postępowanie przeciwko sprawcy, wówczas bowiem karalność popełnionego przez niego wykroczenia skarbowego ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu (art. 51 § 2 k.k.s.). Przy czym zgodnie z treścią art. 51 § 1 k.k.s. w zw. z art. 44 § 3 k.k.s. bieg przedawnienia wykroczenia skarbowego polegającego na uszczupieniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności.

W niniejszej sprawie oskarżony w okresie od 3 maja 2011 r. do 24 lutego 2012 r. miał się dopuścić wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s. polegającego na uporczywym niewpłaceniu podatku dochodowego od osób fizycznych za 2010 r. Z treści pisemnego uzasadnienia wynika przy tym, że Sąd Rejonowy podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone m.in. w postanowieniu z dnia 27 marca 2003 r. (I KZP 2/03) i przyjął, że bieg przedawnienia zarzucanego D. Z. wykroczenia skarbowego rozpoczął się od ustania wywołanego przez sprawcę bezprawnego stanu, a uznając sprawstwo i winę oskarżonego za udowodnione Sąd ten przypisał oskarżonemu popełnienie czynu z art. 57 § 1 k.k.s.

Z ww. stanowiskiem nie sposób się jednak zgodzić. Zauważyć bowiem należy, że o ile rzeczywiście przed nowelizacją kodeksu karnego skarbowego z grudnia 2005 r. przyjmowano, że znamiona ustawowe wykroczenia skarbowego uporczywego niewpłacania w terminie podatku nie posiadają znamienia uszczuplenia i że dyrektywa z przepisu art. 44 § 3 k.k.s. nie znajduje zastosowania przy określaniu terminu rozpoczęcia biegu przedawnienia wykroczenia skarbowego określonego w art. 57 § 1 k.k.s., o tyle jednak obecna regulacja nakazuje uznać to wykroczenie skarbowe za polegające na uszczupieniu lub narażeniu na uszczuplenie. Znowelizowany § 29 art. 53 k.k.s. wskazuje przecież na odpowiednie stosowanie przepisów § 27 i 28 m.in. do określenia „nie wpłaca w terminie podatku”, a w art. 53 § 27–28 k.k.s. znajdują się definicje legalne „należności publicznoprawnej uszczuplonej” oraz „narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej”.

W tej sytuacji jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 11 stycznia 2011 r. (V KK 361/10) w świetle przepisu art. 53 § 27 k.k.s., należność publicznoprawna uszczuplona czynem zabronionym jest to wyrażona liczbowo kwota pieniężna, od której uiszczenia lub zadeklarowania uiszczenia w całości lub w części osoba zobowiązana uchyliła się i w rzeczywistości ten uszczerbek finansowy nastąpił. Uporczywe niewpłacanie w terminie podatku, będące znamieniem wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s., stanowi uszczuplenie należności publicznoprawnej. Niewpłacenie w określonym ustawowo terminie należnego podatku, już w dacie upływu tego terminu skutkuje zaległością podatkową, a tym samym uszczupleniem należności. W konsekwencji powyższego ustalenia uznać należy, że termin przedawnienia takiego wykroczenia, z mocy przepisu art. 44 § 3 k.k.s., rozpoczyna bieg z końcem roku, w którym upłynął termin płatności należności stanowiącej przedmiot wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s. Także w postanowieniu z dnia 28 listopada 2013 r. (I KZP 11/13) Sąd Najwyższy wskazał, że analizując aktualnie pogląd wyrażony w postanowieniu z dnia 27 marca 2003 r., I KZP 2/03, należy jednak mieć na uwadze (...) że w wyniku nowelizacji przeprowadzonej przez ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw, poszerzono zakres odpowiedniego stosowania pojęć: „należność publicznoprawna uszczuplona czynem zabronionym” oraz „narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej” (art. 53 § 27 i 28 k.k.s.) także m.in. na pojęcie „nie wpłaca w terminie podatku” (nowe brzmienie § 29 art. 53 k.k.s.). Tym samym jednak, od wejścia w życie tej nowelizacji, czyli od dnia 17 grudnia 2005 r., wykroczenie z art. 57 § 1 k.k.s. stało się czynem powodującym uszczuplenie należności publicznoprawnej. Jak podnosi się w związku z tym w orzecznictwie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2011 r., V KK 361/10, OSNKW 2011, z. 2, poz. 16 oraz z dnia 12 października 2011 r., V KK 272/11, LEX nr 1044077, OSN PiPr 2012, nr 3, poz. 10) oznacza to, że uporczywe niewpłacanie w terminie podatku, będące znamieniem wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s., stanowi obecnie czyn polegający na uszczupieniu należności publicznoprawnej, a tym samym termin przedawnienia takiego

wykroczenia rozpoczyna swój bieg z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tego podatku. W tym zakresie zatem stanowisko wyrażone w postanowieniu z dnia 27 marca 2003 r., I KZP 2/03, straciło swą aktualność.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że bieg przedawnienia zarzucanego D. Z. wykroczenia skarbowego rozpoczął się z końcem 2011 r. - w tym bowiem roku upłynął termin płatności podatku dochodowego od osób fizycznych. W tej sytuacji, zgodnie z treścią art. 51 § 1 i 2 k.k.s., już z końcem 2014 r. ustała karalność popełnionego przez niego wykroczenia skarbowego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Odwoławczy na podstawie art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 51 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 44 § 3 k.k.s. umorzył postępowanie w sprawie D. Z..

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 634 k.p.k. i art. 632 pkt 2 k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa.

SSR del. do SO Zygmunt Przytulski SSO Anna Judejko SSO Sławomir Olejnik